

مهرانگیز ظهراپی¹، عبدالرضا خواجه میری شاد²، شهاب مرتضوی³

¹ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه تربیت مدرس،

ایران.

² کارشناسی ارشد، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه ایلام، ایران.

³ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز، ایران.

چکیده

رانت خواری یکی از مهم‌ترین آفات و مفسد در بدنه و نظام اجرایی حکومت‌هاست و بروز و پیدایش آن آثار سوء و پیامدهای زیانبار و مخرب اقتصادی و اجتماعی در پی خواهد داشت. با تتبع و تدبیری نه چندان کامل در آموزه‌های دینی می‌توان گفت که در بینش اسلامی به طور عام، و در سیره و سبک حکومتی امیر مؤمنان، حضرت علی(ع) به طور خاص، این مسأله مورد توجه ویژه قرار گرفته است و حجم قابل توجهی از دستورات و سفارشات آن حضرت به مسئولان و کارگزاران حکومتی به این موضوع و ابعاد آن مرتبط می‌باشد. متأسفانه از جمله معضلات و چالش‌هایی که فرا روی دستگاه اجرایی نظام جمهوری اسلامی قرار گرفته نیز همین مسأله است و برای حلّ و مقابله‌ی صحیح با آن می‌توان به سیره‌ی مولای متقیان امام علی(ع) رجوع نمود و با الگوگیری از آن به حلّ این گونه معضلات پرداخت. لذا، در تحقیق حاضر با استنباط و بهره‌گیری از روایات و متون دینی عوارض و آثار سوء رانت خواری مورد بررسی قرار گرفته است. و روشن گردید بروز و پیدایش چنین آفتی در نظام اجرایی حکومت و آثار و پیامدهای شومی به همراه خواهد داشت که از جمله‌ی آن می‌توان به: انحصار و انباشت ثروت، فقر و پیدایش اختلاف معیشتی، ضعف اقتصادی و ناکارآمدی نظام اجرایی، اشرافی‌گری، تضعیف معنویت و اضمحلال و تباهی جامعه را به دنبال دارد.

واژه‌های کلیدی: رانت خواری، آثار رانت خواری، مفسد اقتصادی و اجرایی، حکومت علوی(ع).